

Ελληνική Οικολογική Εταιρεία

Ελληνική Βοτανική Εταιρεία

Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία

Ελληνική Φυκολογική Εταιρεία

4^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Σύγχρονες
τάσεις
της έρευνας στην
οικολογία



τόμος περιλήψεων

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος
9-12 Οκτωβρίου 2008

Σ23 - Βοτανική και Φυτογεωγραφία II

Δυναμική πληθυσμών του απειλούμενου ενδημικού είδους της Κυπριακής Χλωρίδας *Astragalus macrocarpus* DC. subsp. *lefkarensis* Agerer-Kirchoff & Meikle

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ-ΧΑΤΖΗΧΑΜΠΗ¹, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΑΡΙΑΝΟΥΤΣΟΥ¹ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ^{2,1}

Η μελέτη της οικολογίας και της δυναμικής των πληθυσμών απειλούμενων ενδημικών φυτών αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο, το οποίο μπορεί να συνεισφέρει στη διατήρησή τους. Στόχος της παρούσας ερευνητικής εργασίας είναι η μελέτη της δυναμικής των πληθυσμών του ενδημικού υποείδους *Astragalus macrocarpus* subsp. *lefkarensis* το οποίο προστατεύεται από την εναρμονιστική νομοθεσία [153 (I) /2003] για τη διατήρηση της φύσης αλλά και από την Ευρωπαϊκή οδηγία για τους Οικοτόπους 72/43 ΕΕ και για τη δυναμική των πληθυσμών του υπάρχουν σημαντικά κενά.

Πληθυσμοί του είδους εντοπίστηκαν σε 6 θέσεις από τις οποίες επιλέχτηκαν και παρακολουθούνται οι 3 με τη μεγαλύτερη εξάπλωση, όλες σε ενδιαιτήματα Μεσογειακής βλάστησης. Για τους σκοπούς της έρευνας έγινε λεπτομερής απογραφή των πληθυσμών σε μόνιμες δειγματοληπτικές επιφάνειες και καταρτίστηκε σχέδιο παρακολούθησης, το οποίο εφαρμόστηκε στο πεδίο για τρία συνεχή έτη.

Η κατανομή των ατόμων στον πληθυσμό είναι τυχαία. Από τα μορφομετρικά χαρακτηριστικά, το μέγεθος που φαίνεται να απεικονίζει καλύτερα τη σχετική ηλικία του ατόμου είναι ο αριθμός στελεχών, ο οποίος κυμαίνεται από 1 στα αρτίβλαστα μέχρι και 20 στα μεγάλα αναπαραγωγικά άτομα. Στα 3 χρόνια παρακολούθησης ο αριθμός στελεχών σε όλα τα άτομα παρέμενε σταθερός ή αυξανόταν.

Τα άτομα εντάσσονται σε 4 κλάσεις, με διακριτά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά. Η πρώτη αντιστοιχεί στα αρτίβλαστα, τα οποία συγκροτούν μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού. Από αυτά, ελάχιστα περνούν στην επόμενη φάση (κλάση 2), η οποία περιλαμβάνει τα μικρά μη αναπαραγωγικά φυτά, που και αυτά παρουσιάζουν μικρό ποσοστό επιβίωσης σε όλες τις περιοχές. Όσα άτομα περάσουν στην επόμενη φάση (νεαρά αναπαραγωγικά φυτά - κλάση 3) παρουσιάζουν μικρό ποσοστό θνησιμότητας και μεταβαίνουν εύκολα στην επόμενη (κλάση 4) που εμφανίζει τη μικρότερη θνησιμότητα.

Τα μέχρι τώρα αποτελέσματα υποδεικνύουν μία τάση γήρανσης των πληθυσμών του είδους, δεδομένης της υψηλής θνησιμότητας των νεαρών αναπαραγωγικών ατόμων αλλά και της ελάχιστης αύξησης που καταγράφεται τόσο στο συνολικό όσο και στον αριθμό ανθισμένων ατόμων στα 3 έτη δειγματοληψίας.

¹ Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Βιολογίας, Τομέας Οικολογίας και Ταξινομικής, Πανεπιστημιούπολη 15784, Αθήνα demhad@ucy.ac.cy, marianou@biol.uoa.gr

² Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Βιολογίας, Τομέας Βοτανικής, Πανεπιστημιούπολη 15784, Αθήνα kgeorgh@biol.uoa.gr